
DRAGOLJUB CAVARIĆ

SKUPŠTINA KNJIŽEVNE OMLADINE

Pre tri godine, bez velike najave i propagande, stvorena je organizacija Književne omladine Srbije. Bilo je zamišljeno da to bude organizacija čiji će prvi zadatak biti propagiranje knjige među mladim svetom. Želja je bila da ona bude masovna organizacija mladih, a uzor je imala u izvrsnoj organizaciji Muzičke omladine.

Književnoj omladini postavljeni su mnogi zadaci: da okupi sve ljubitelje knjige i mlade književne stvaraocce; da knjigu približi seoskoj, radničkoj i školskoj omladini; da razvija pismenost; ujedini mlade koji pišu u celoj Republici; da razvija i podstiče sklonost za književno stvaranje; da afirmiše vrednosti u stvaralaštvu mladih; da razvija među omladinom smisao za književne vrednosti, afirmaciju književnog ukusa; da podstiče osnivanje novih i dopunjavanje postojećih biblioteka; da upozna mlade sa savremenim tokovima i delima u našoj i stranoj književnosti; da ih upozna sa najistaknutijim našim književnicima i tako omladini približi iskustva stvaralačkih ličnosti; da se uključuje u društvene akcije književnog i kulturnog tipa; da se zalaže za bogatije književne i kulturne sadržaje i utiče na razvoj savremenog književnog duha.

Početak ove godine održana je godišnja skupština Književne omladine Srbije na kojoj je, između ostaloga, dat kritički osvrt na dosadašnji rad, predložen program aktivnosti i izabrano novo rukovodstvo.

Osnovne zamerke učinjene na ovom skupu stoje se u tome da se organizacija nije osamostalila, da je zapadala iz krize u krizu, da ima mali broj aktivista i pristaša, naročito u škola-

ma, preduzećima, i unutrašnjosti, i da mnoge zadatke koji su joj bili postavljeni nije ispunila.

I pored toga, bilo je nekoliko akcija koje su i okupile izvestan broj mladih, a i imale značajne kulturne rezultate. Te akcije su: „Pesniče, znaš li svoj dug“, „Svi za knjigu — knjiga za sve“, „Selu u pohode“, „Nedelja Književne omladine“ i „Nagradni konkurs“. Osnovni smisao ovih akcija je podsticanje stvaralaštva mladih, propagiranje književnog stvaralaštva i širenje književne kulture, kao i nastojanje da se probude i prošire interesovanja za knjigu. Ove akcije su tako zamišljene da obuhvataju što širi sloj omladine i u gradovima i u selima, a posebno školske omladine.

U izuzetne uspehe ove organizacije treba ubrojati časopis „Književna reč“, na čijim se stranicama pojavljuju priloge velikog broja mladih — učenika, radnika, studenata. Ovaj časopis, u našoj kulturnoj stvarnosti, zauzima značajno mesto i svojim prilozi i saradnicima. Njegova posebna vrednost je u tome što predstavlja izvanredne mogućnosti za ispoljavanje književnog talenta omladine i iznošenje stavova, mišljenja i raspoloženja mladih ljudi u oceni određenih kulturnih događaja i kulturne situacije u celini.

Pored „Književne reči“, Književna omladina bavila se i izdavanjem knjiga. Izišle su dve antologije: „Novije srpsko pesništvo“, koju je sastavio Milan Komnenić, i „Nova srpska pripovetka“, koju je sačinio Ljubiša Jeremić. Obe knjige u javnosti su pozdravljene, a od kritike veoma pozitivno ocenjene.

Ocenjujući kritički dosadašnju aktivnost, na Skupštini je zapažena ambiciozna rešenost da se Književna omladina što više omasovi i okupi što veći broj mladih, naročito u unutrašnjosti, među seoskom, radničkom i školskom omladinom. To je ujedno i prvi zadatak postavljen u ovogodišnjem programu. Omasovljavanje treba da se ostvari putem nekoliko akcija. To je na prvom mestu akcija „Svi za knjigu — knjiga za sve“. Ona se sastoji u tome da se u svakom gradu Republike organizuje u toku tri dana, veliki miting poezije i osnivačka skupština književne omladine toga grada. Pored toga, organizovaće se akcija „Svi u biblioteke“, u kojoj učenički upisuju svoje roditelje i građane u biblioteke. Najzad, u svim školama grada, tačno u dvanaest časova, određenog dana, održaće se čas, na kome će pesnici, profesori, javni i kulturni radnici govoriti o značaju knjige. Na kraju akcije, najaktivnijim upisivačima u biblioteke dodeljivaće se nagrade u knjigama.

Druga akcija je „Knjiga po knjiga — biblioteka”, koja se sastoji u popunjavanju knjigama postojećih i otvaranju novih biblioteka u selima. Ulaznice za ove manifestacije predstavljaju knjige koje će biti poklonjene školskim bibliotekama. Ova akcija počinje 24. novembra, u hali sportova u Novom Beogradu.

„Pesniče znaš li svoj dug” je akcija koja se sastoji u tome da pisci i dramski umetnici čitaju književna dela u halama preduzeća. Na kraju svake priredbe, najboljem, ili najmlađem radniku, ili radniku koji je pročitao najviše knjiga, dodeljuje se poklon u knjigama.

Nedelja Književne omladine održava se od 18. do 24. novembra.

Programom se predviđa, pored časopisa „Književna reč”, da se izdaju i knjige mladih književnika, članova Književne omladine.

Prvorazredni zadatak književne omladine, međutim, je da njeni članovi steknu čitalačke navike i potrebe za knjigama. Čini nam se da je jedna ideja u tom pravcu vredna pažnje. Ona se sastoji u tome da se članovima Književne omladine omogući da dođu do dobre jeftine knjige. To bi, između ostalog, predstavljalo i konkretnu aktivnost ove organizacije, a značilo bi i podsticaj da se mladi vezuju za samu organizaciju.

Ideja je prihvaćena i na njenom realizovanju se radi. Dakako, ostvarivanje ideje zavisi kako od organizacije Književne omladine tako i od podrške interesnih zajednica kulture i obrazovanja, društvenopolitičkih organizacija, pre svega Sindikata i Saveza omladine. Prema ovom projektu, svaki član Književne omladine mogao bi da kupi svaku knjigu od izdavača Srbije po nižoj ceni. Ova akcija sprovela bi se u zajednici sa Stalnom konferencijom izdavača Srbije. To, međutim, ne obezbeđuje da svaka knjiga bude i jeftina. Otuda bi, paralelno s ovom mogućnošću, bila pokrenuta posebna biblioteka Književne omladine. U njoj bi bila objavljivana dela naših i stranih klasika i savremenih pisaca, zatim i druga vrsta literature, prema interesovanju, i socijalnoj i starosnoj strukturi pripadnika ove organizacije.

Iako ova organizacija nije pustila dublje korene među mladima, čini nam se da, s obzirom na ciljeve koje je sebi postavila i program akcija koje predviđa u ovoj godini, predstavlja izvanrednu šansu mladima za njihovo trajno vezivanje za knjigu kao najveće kulturno dobro, kao i mogućnost da se književno više kultivišu, a svoje stvaralačke potencijale ispolje i ostvare.